

JAROSLAV KŘÍŽ

Jaroslav Kříž

Narodil se 12.10. 1934 v Přepychách u Rychnova nad Kněžnou.

Studoval výtvarnou výchovu v letech 1958–62 na Pedagogickém institutu v Praze a v letech 1966–71 na Filozofické fakultě Karlovy univerzity v Praze (prof. C. Bouda, prof. J. Bureš, prof. K. Lidický).

Je autorem koloristických lyricko-expressivních krajin ze středních a jižních Čech, v posledních deseti letech vytváří krajiny – ikony – votivní obrazy jako vyjádření životní jistoty a pohody, výtvarné básně, oslavující věčný řád, harmonii a víru.

Vystavuje od roku 1962, uspořádal 30 samostat-

ných výstav, jeho obrazy jsou zastoupeny ve sbírkách v Německu, Švýcarsku, USA, Kanadě, Itálii, Španělsku, Belgii, Rakousku a pochopitelně v České republice.

Jeho obrazy jsou zastoupeny ve sbírce Telecomu Pardubice, v galerii Cyrany v Heřmanově Městci, v Klicperově divadle v Hradci Králové, v divadle J. K. Tyla v Kutné Hoře.

V letech 1974–1994 působil jako docent Ústavu výtvarné tvorby fakulty architektury ČVUT. Je členem Syndikátu výtvarných umělců, Sdružení malířů Praha, je zakládajícím členem výtvarné skupiny Tolerance 95', se kterou pravidelně vystavuje.

O své práci Jaroslav Kříž říká:

„Krajina, která mě zajímá je ta, kterou žiji, která se mi dlouhodobě zapisuje do podvědomí. Svoje motivy si po léta zachycuji do malého skicáku. Jejich určujícím základem jsou barevné kvality, kte-

KRAJINA IKONA, 1996, OLEJ, 55 x 60 cm

ré si poznamenávám zkratkami přímo do skic. Pouze některé z mnoha užívám k malování. Někdy v nich svůj motiv teprve nacházím, nežádka i s velkým časovým odstupem. Začínám pracovat od malých obrázků, poměrně reálných, a postupně zjednodušuji a přetvářím kresebné a znakové dojmy. Do velkých formátů koncentruji dojmy v podobě výrazných barevných ploch nesoucích stopy lidských obydlí, stromů, cest, oblohy a přítomnosti člověka.

Vzniklé obrazy nazývám „krajiny-ikony“, neboť moje krajiny jsou pokusem o vyjádření vztahu k tomu, co žiji a mohu žít.“

Jaroslav Kříž

VOTIVNÍ KRAJINA X., 1994, OLEJ, 115 x 100 cm

„Jaroslav Kříž vychází ve svých motivech ze skutečných krajinných celků a výseků i když je výtvarně zpracovává zcela volně.

Personifikace krajiny podpořená někdy i názvy děl jako „Alelujá“ však je hlavně Křížovým zastavením nad krásou české krajiny, kterou zobrazuje s vysokým horizontem tak, že krajina svými poli a vesničkami vyplňuje téměř celou plochu plátna, nechávajíc jen úzký proužek obloze. Odlehčené světelné plochy prosluněných prostorů střídají rytmicky tmavší okrové až karmínové plochy a dávají vzniknout barevné dizonanci obrazu. Křížova krajina je odvěká a stálá, opomíjí detaily i realitu současnosti a konstruuje krajinu, která tu byla, je a bude. Je v tom něco magického, co vychází z těchto obrazů a upoutává naši pozornost, aniž přesně víme co a proč. V tom je podle mne největší síla a umělecká hodnota Křížových obrazů. Jsou oslavou světla a barvy a vycházejí z nejlepších tradic české krajinomalby. Jeho krajina je vrstevnatá a hutná tak, jako česká krajina je. Symbolika barev tu vyjadřuje duchovní rozměr krajiny a její věčnost v prostoru a čase“.

PhDr. Jiří Karbaš, výtvarný teoretik

S obrazy Jaroslava Kříže je možno se seznámit v těchto galeriích: Alfa – galerie Díla Praha, Malá Šárka Praha, Chagall Brno, Granát Turnov.

MOJE KRAJINA V., 1993, OLEJ, 100 x 115 cm